

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 148/19
Luxemburg, den 26 november 2019

Generaladvokatens förslag till avgörande i de förenade målen C-566/19 PPU Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg och C-626/19 PPU Openbaar Ministerie samt i målen C-625/19 PPU och C-627/19 PPU Openbaar Ministerie

Generaladvokaten Manuel Campos Sánchez-Bordona: Den rättsliga myndighet som utfärdar en europeisk arresteringsorder måste vara helt oavhängig och inte underställd någon annan eller skyldig att ta emot order eller instruktioner

Det ska dessutom vara möjligt att överklaga europeiska arresteringsorder i den utfärdande medlemsstaten utan att behöva invänta överlämnandet av den eftersökta personen

I maj i år meddelade EU-domstolen två domar i tre begäran om förhandsavgöranden¹ som huvudsakligen avsåg **frågan huruvida åklagarmyndigheterna i medlemsstaterna kunde betraktas som "utfärdande rättsliga myndigheter" i den mening som avses i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.**² I dessa mål rörde det sig konkret om tyska åklagarmyndigheter respektive Litauens riksåklagare. **EU-domstolen gjorde skillnad mellan de tyska åklagarmyndigheterna** – som den inte ansåg omfattades av nämnda begrepp i och med att de direkt eller indirekt kan påtvingas påbud eller anvisningar i ett enskilt ärende från den verkställande makten i samband med att beslut fattas om att utfärda en europeisk arresteringsorder – **och Litauens riksåklagare** – som den ansåg omfattades av begreppet i och med att den hade en ställning som innebar en garanti för oavhängighet gentemot den verkställande makten.

Det har inkommit två beslut att begära förhandsavgörande, från domstolar i Luxemburg (mål C-566/19 PPU) och Nederländerna (mål C-626/19 PPU), som rör **huruvida den franska åklagarmyndigheten kan betraktas som en "utfärdande rättslig myndighet"**. Samma fråga har ställts av domstolar i Nederländerna när det gäller **åklagarmyndigheterna i Sverige** (mål C-625/19 PPU) **och Belgien** (mål C-627/19 PPU). I de tre första målen har europeiska arresteringsorder utfärdats i syfte att kunna lagföra tre personer och i det sista i syfte att kunna verkställa ett fängelsestraff enligt en lagakraftvunnen dom.

I sitt förslag som föredras idag betonar generaladvokat Manuel Campos Sánchez-Bordona – som svar på den fråga som ställts av Cour d'appel (Chambre du conseil) (Appellationsdomstolen, förundersökningsavdelningen, Luxemburg) angående huruvida den franska åklagarmyndigheten uppfyller det krav på oavhängighet som gäller för de myndigheter som utfärdar europeiska arresteringsorder – två problem. För det första att den franska åklagarmyndigheten visserligen sedan år 2014 inte längre kan påtvingas anvisningar från den verkställande makten i *enskilda* ärenden, men att Justitieministern fortfarande har möjlighet att utfärda allmänna anvisningar. För det andra att den hierarkiska uppbyggnad som karaktäriserar åklagarmyndigheten medför att åklagarna är underställda sina överordnade. I de domar som meddelades i maj fann EU-domstolen att den avgörande faktorn vid bedömningen av om åklagarmyndigheten är oavhängig i egenskap av utfärdande rättslig myndighet var risken att påtvingas anvisningar i ett enskilt ärende från den verkställande makten. In linje med vad EU-domstolen slog fast i en dom meddelad i juli 2018,³ anser generaladvokaten att oavhängigheten hos den rättsliga myndighet som utfärdar den

¹ De förenade målen [C-508/18](#), OG (åklagarmyndigheten i Lübeck), och [C-82/19 PPU](#), PI (åklagarmyndigheten i Zwickau), och mål [C-509/18](#), PF (Litauens riksåklagare), se pressmeddelande [nr.º 68/19](#).

² Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 (EUT L 81, 2009, s. 24).

³ Dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Bristar i domstolssystemet), (mål [C-216/18 PPU](#); se pressmeddelande [nr 113/18](#)).

europiska arresteringsordern förutsätter att nämnda myndighet fullgör sina uppgifter helt självständigt, *utan att vara underställd någon annan och utan att ta emot order eller instruktioner från något håll*. De ska således **inte ta emot vare sig anvisningar i enskilda ärenden eller generella anvisningar**, och de ska endast vara underkastade lagen och inte underställda några överordnade. Generaladvokaten erinrar i detta hänseende om att Litauens riksåklagare kunde betecknas som en "utfärdande rättslig myndighet", eftersom detta organ har en konstitutionell ställning som garanterar dess oavhängighet i förhållande till den verkställande makten i samband med utfärdandet av en europeisk arresteringsorder. I Frankrike finns det däremot inte någon motsvarande konstitutionell garanti. Generaladvokaten anser därför att **en åklagarmyndighet vars ledamöter, när de fattar beslut om en europeisk arresteringsorder, måste följa allmänna kriminalpolitiska anvisningar från justitieministern som är bindande med avseende på en sådan order och anvisningar från sina överordnade, inte kan kvalificeras som en "utfärdande rättslig myndighet"**.

Rechtbank Amsterdam (domstolen i Amsterdam, Nederländerna) är å sin sida osäker på om det villkor som fastställdes i domen avseende de tyska åklagarmyndigheterna är uppfyllt i de mål som rör den franska åklagarmyndigheten (C-626/19) och den svenska åklagarmyndigheten (mål C-625/19), nämligen kravet på att det ska vara möjligt att överklaga det beslut som fattas i samband med att en myndighet, som deltar i rättskipningen men som inte är en domstol, utfärdar en europeisk arresteringsorder. Generaladvokaten anger att rambeslutet omfattar ett system med två skyddsnivåer. Inom ramen för en första skyddsnivå ska en europeisk arresteringsorder som utfärdas av en åklagare bygga på en nationell arresteringsorder som utfärdats av en rättslig myndighet i egentlig mening. Generaladvokaten förklarar att **kravet att beslutet att utfärda en europeisk arresteringsorder ska kunna överklagas** – vilket utgör den andra skyddsnivån – **inte är ett villkor för att åklagarmyndigheten ska anses vara en "utfärdande rättslig myndighet", utan ett villkor som avser lagligheten av den europeiska arresteringsorder som utfärdats av åklagarmyndigheten och således dess verkan**. Som svar på en annan fråga från Rechtbank Amsterdam tillägger generaladvokat Manuel Campos Sánchez-Bordona att detta överklagande inte kan ersättas av den domstolsprövning som görs av den nationella arresteringsordern. Överklagandet ska avse den europeiska arresteringsordern, efter det att den har utfärdats. I domen avseende de tyska åklagarmyndigheterna uttalade sig domstolen inte i frågan huruvida det ska vara möjligt att överklaga beslutet i den utfärdande medlemsstaten innan den europeiska arresteringsordern verkställs eller om det räcker att det kan göras efter den faktiska överlämningen av den eftersökta personen. Generaladvokaten påpekar att ett överklagande som görs efter det att den eftersökta personen har överlämnats medför att denne kan komma i åtnjutande av ett domstolsskydd, men detta är mindre omfattande än det som han eller hon skulle ha kunnat få om det hade varit möjligt att överklaga beslutet att utfärda en europeisk arresteringsorder för att undvika de negativa konsekvenserna av utfärdandet (bland annat frihetsberövandet). Generaladvokaten föreslår därför att domstolen ska lämna svaret till Rechtbank Amsterdam att **en person som är eftersökt enligt en europeisk arresteringsorder som har utfärdats av åklagarmyndigheten i en medlemsstat som deltar i rättskipningen och vars självständiga ställning garanteras, ska kunna överklaga beslutet till en domare eller en domstol i den staten, utan att behöva invänta överlämnandet, så snart denna order har utfärdats (utom när det innebär att det straffrättsliga förfarandet äventyras) eller delgetts den eftersökta personen**.

Generaladvokat Manuel Campos Sánchez-Bordona preciserar dock att **detta inte innebär att det tillkommer ytterligare ett skäl att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som utfärdats av en åklagarmyndighet för det fall den verkställande rättsliga myndigheten inte finner det styrkt att utfärdandet av ordern kan överklagas till domstol i den utfärdande medlemsstaten**. Det bör vara domstolarna i den utfärdande medlemsstaten som, efter det att den europeiska arresteringsordern har verkställts, själva drar de lämpliga slutsatserna av att det inte var möjligt att överklaga beslutet enligt den nationella lagstiftningen.

I det sista målet (mål C-627/19 PPU) framställde Rechtbank Amsterdam tvivel om huruvida den belgiska åklagarmyndigheten kan kvalificeras som en "utfärdande rättslig myndighet" med avseende på utfärdandet av en europeisk arresteringsorder för verkställighet av ett fängelsestraff

som utdömts enligt en lagkraftvunnen dom. Generaladvokaten anser, i likhet med vad som gäller för europeiska arresteringsorder som utfärdas för lagföring, att prövningen av huruvida kraven för att kunna utfärda en europeisk arresteringsorder i syfte att verkställa en dom är uppfyllda – när beslutet har fattats av en åklagare som kan betraktas som "en utfärdande rättslig myndighet" – kan göras innan den europeiska arresteringsordern utfärdas, men **detta hindrar inte att den berörda personen ska ha rätt att väcka talan mot den europeiska arresteringsordern, efter det att den har utfärdats**. En europeisk arresteringsorder behöver inte ovillkorligen följa på en fällande dom. Den dömande domstolen (eller något annat behörigt rättsligt organ) ska, i egenskap av den domstol som ska säkerställa ett effektivt domstolsskydd, med beaktande av **proportionalitetsprincipen** besluta om den ska vända sig till den verkställande medlemsstaten för att få den dömda överlämnad eller om den ska avstå från detta. I detta sammanhang ska det bland annat beaktas hur lång tid det frihetsberövande kan antas vara som beror på den verkställande medlemsstatens handläggning av den europeiska arresteringsordern och vilka effekter som överlämnandeförfarandet och överföringen får för en persons sociala förhållanden och familjerelationer. Generaladvokaten anser således att **europeiska arresteringsorder som utfärdats av åklagarmyndigheten i syfte att kunna verkställa ett fängelsestraff som dömts ut genom en lagkraftvunnen dom ska kunna överklagas till domstol på samma sätt som de europeiska arresteringsordnar som utfärdas för lagföring**.

PÅPEKANDE: Generaladvokatens förslag till avgörande är inte bindande för domstolen. Generaladvokatens uppdrag består i att fullständigt oavhängigt föreslå domstolen en rättslig lösning i det mål som de har fått i uppdrag att handlägga. Domstolens domare ska nu inleda en enskild överläggning i förevarande mål. Domen kommer att meddelas vid ett senare datum.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Förslaget till avgörande i fulltext i målen [C-566/19 PPU](#) y [C-626/19 PPU](#) samt i målen [C-625/19 PPU](#) och [C-627/19 PPU](#) publiceras på webbplatsen CURIA den dag som förslaget föredras.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127